

DRAPELUL

Săptămânal independent

Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 200.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 2000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚIE:

ARAD, STR. CLOȘCA Nr. 7, Tel. 10-91
Timișoara, Lugoj

Crăciunul anului 1940

Apraepe de două mii de ani, sărbătoarea Crăciunului, reprezintă pentru creștinii evocarea marelui Creator al religiei, având un caracter mistic și dogmatic.

În comemorarea evenimentului divin al Nașterii Mântuitorului, lumea creștină găsește un prilej de reculegere, iar în credința ei un nesecat izvor de mângâiere și forțe noul.

Anul acesta mirajul Nașterii Celui fără de păcat, dobândește un accent deosebit... El ne găsește ca pe împăratul din poveste, căruia un ochiu îi plânge, celălalt îi râde. Un ochi ne plânge pentru cei obidiți de soartă, căror hazardul destinului le-a sorocit ca acest Crăciun să-l petreacă pe pământul strămoșesc înstrăinat... Un ochi ne râde, pentru că după un nesfârșit șir de jertfe, vor dele bradului, simbolul celui mai creștinesc praznic, simbolizează biruința celor mai creștinești năzuințe asupra urgiei, întinzându-și sceptrul triumfător și ocrotitor peste întinsul țării...

În feeria nopții Sfinte, cu luciri de stele sticloase, fulgi mari plutesc visători prin văzduhul altădată tulburat de rețeaua nedeslușită a norilor, iar astăzi tulburat de păsări de oțel cari seamănă moarte, îmbrăcând pământul cu mantie de hermină.

Și în acest decor de basm, când între cer și pământ o

numai alb și seninătate, se va vesti Nașterea Mântuitorului. Acum aproape două mii de ani în această noapte s'a luminat ieslea Betleemului, la ivirea noului profet, iar corul ingeresc vestea marea minune în cântec de „...pace pe pământ și bună 'nvoire între oameni!”.

Dangătul clopotelor din noaptea sfântă, ca niște glasuri argintate de ingeri, ca niște mângâieri necunoscute

din văzduh, vor alina suferințele celor rămase în erudă și dureroasă așteptare...

Anul acesta, al nenumăratelor cataclisme, brațele ridicate spre cer în noaptea Nașterii Mântuitorului nostru, ingenuncherile de gând, nu sunt o protestare a celor mici pentru nevoi lumești, ci implorarea Proniei Cerești pentru înțelegerea unui sbucium launtric...

Angela V. Ostoia

Tradiționala festivitate a pomului de Crăciun dela fabrica Astra

Vineri, 20 Decembrie a. c. a avut loc într'un cadru solemn de creștinească manifestare, serbarea pomului de Crăciun, la fabrica ASTRA din Arad.

Anul acesta Nașterea Mântuitorului a fost sărbătorită sub egida spiritului dominator: iubirii aproapelui, sărbătoarea fiind organizată de conducerea fabricii ASTRA în colaborare cu oficiul județean al muncii.

Din partea autorităților locale au fost de față d. ing. Ion Constantin, șeful organizației județene legionare, d. dr. D. Zeana, comandantul garnizoanei legionare, d. ing. Gheorghe Popovici, inspector, d. Ioan Lelutiu, președintele oficiului județean al muncii, d. Vasile Vărdol comandantul corpului legionar muncitoresc, și alții. Se lecta asistență se complec-

tează cu un mare număr de invitați.

În fața pomului de Crăciun, încărcat cu daruri, d. ing. Gheorghe Ionescu, directorul fabricii, a rostit o cuvântare de înaltă concepție, mulțumind d-lui ILIE ROTEA, prefectul județului, precum și LEGIUNII, pentru cadourile trimise ucenicilor.

În cadrul programului, executat de grupul legionar al muncitorilor fabricii ASTRA și de ucenici, s'au executat mai multe cântece legionare și colinde; s'au mai recitat poezii.

După terminarea programului s'a procedat la împărțirea darurilor, distribuindu-se 155 perechi bocanci și tot atâtea pachete cu dulciuri, oferite de d. prefect al județului Arad, ILIE ROTEA.

Urăm tuturor cetăților noastre: Sărbători vesele!

Crăciunul de ieri, Crăciunul de azi

Vremea rea se lăsa pretutindeni și odată cu cernerea zăpezii din înălțimile înourate se pornea și vijorul, un vișor năbbădios care în-doia pomii desfrunziți și șuiera printre ramurile uscate o simfonie ciudată, sălbatecă, tristă.

Săltu în răbufneli tăioase, sbuciuia cu asprime trupurile sgribuite, izbucnea în hohot sinistru și trecea mai departe spulberând zăpada pe străzi, pe case, sau prin văi, ca pe un giulgiu învolburat al morții.

Prin casele nevoașilor gerul pătrundea cu nemiloasă stăruință, în-cleșta trupurile supte de vlagă ale celor ce nu aveau un codru de pâine pe masă, nici un trunchiu de lemn în sobă și le dăruia toate suferințele.

Și lucrurile se treceau așa de mii de veacuri, dintru începutul lucrurilor, pe când omul s'a luat la întrecere cu natura, a ajutat-o în loc să o fi corectat în nedreptățile de tot felul și în suferințele pe cari le făcea să dăinuiească pe lume.

Câte nădejdi n'a trezit în lumea noastră Celui mai bun dintre oameni!

Câte nădejdi nu a trezit sacrificiul Lui! Ce a rămas din toată epopea de slavă a spiritului stăpânind peste materie, din acea strălucitoare împărăție a lui Dumnezeu spre care au rănit pătimase în-tăile generații creștine?

Iubirea nu a isbutit să ia locul urei; dreptatea nu a învins egoismul, jertfa nu a desrobii spiritul

din înclăștarea strânsă a instinctelor animalece.

Prănuiam și ne înveșteam în numele crucii pe care El s'a lăsat martirizat din dragoste pentru lume și pentru mântuirea ei.

Ni-L înfățișeam sbătându-se în toate chinurile morții, abia purtându-și crucea pe râpele Golgoetei, suferind înțuirea în cuie și toată sfâșietoarea agonie a ceasului din urmă, dar toată viziunea aceasta în loc să ne fi înfiorat, să ne fi trezit mila și să ne fi inspirat dreptate, ne-a așezat la mese îmbelșugate, ne-a dat iubire la desfătări, ne-a dat voluptatea de a trăi din plin, în ciuda suferinței și a lacrimilor celor mulți.

Desigur, că în vreme ce noi ne veseleam în cântări și în chiole de bucurie, umbra sfântă a lui Iisus se întrista de moarte și El îndura chinuri mai cumplite decât pe vremea când suia calvarul.

Urmașii celor cari L-au dușmănit și ucis pentru noua conștiință divină, pe care El o hărăzea lumii, au rămas aceiași dealungul timpului, ducând cu ei pretutindeni aceleași porniri și aceleași visuri deșarte.

Iar cei cari i-au primit botezul, se mărgineau la rituri, la simboluri.

Nimic din ce ardea sufletul Său mare, nu-ajungea și nu-i frământa.

(Continuare în pag. 8-a)

CORIOLAN BARBAT

CRONICA LITERARA de Petre A. Butucea

LUCIAN COSTIN: DE PRIN SECOL...

Ed. „Banatul literar”

Arguție condensată, expunerea și motivul generator implică un minus de emotivitate — detrimental opusă planului generic. Procesul literar simplificat cade pe un plan nou, prelungind altunde un sens — cu o probabilitate succesivă de idei — dincolo de un elementar determinism temporal. Disproporția care rezultă în mod normal nu reduce valoarea — în sine — a operii. Lucian Costin găsește de cuviință să poetizeze — în grai arhaic — pe fondul ultracunoscut (ca metoda) al trecutului (oameni, idei, fapte) cu impresii: „De prin secol...” Dacă nu are nici o sistematizare a materialului, nu înseamnă că felul prezentativ e cu totul neordonat; depinde de gust (sau poate de necesități grafice).

Lucian Costin, însă, a cules „De prin secol...” numai momente de fastuoasă paginație istoriografică

și numai din Moldova, reducând — mult — prestigiul de uniformizare al operii literare.

CONSTRUCTIA. Imbinarea măestrată a terminologiei contemporane cu graiul arhaic ar avea semnificația dorită dacă n'ar exista (ca greșeli de întrebuintare) următoarele cuvinte: „îngrășatu-ni-au” — pag. 3, — „demne” — pag. 6, — „stoarcem” — pag. 8, — „fieșcine” — pag. 13. — Versul prelung, a toate cuprinzător, se pare că prozaicizează — întrucâtva — motivul, dar aceasta nu-i decât o regretabilă iluzie optică. Lucian Costin fiind perfect cunosător al frumuseții poeziei și al formalităților de îndeplinire.

Emoția estetică se dublează în subconștient, — prin presiunea pe care o exercită subiectul asupra capacității intelectuale a lectorului. În poemul „Moartea lui Alexandru

Vodă Lăpușeanu” — pag. 11 — se pare că în extindere nu se cuprinde tot argumentul istoric, pentru că Lucian Costin, acest falcic fiu al Moldovei Eterne, nu a stabilit — precis — momentul din care începe acțiunea. Cu totul diferită, „Răsunarea lui Ștefan Tomșa” — pag. 10 — care o diviziune atât de clarificată.

CONSIDERAȚII FINALE. Poe-mele „De prin secol...” unitarizează cuprinsul cărții, căreia Lucian Costin a știut să-i introducă maniera personală a faptajului, determinând un simpatie itinerar prin amintiri și anii de liceu, când, ne pasionau lecturile istorice și poezia...

Mentor al pleiadei poezilor tineri (de acum și altădată) Lucian Costin câștigă admirația noastră, răsturnând — simbolic — un reliefat gest al multimei care nesocotește poezia ca factor cultural „De prin secol...” Lucian Costin a readus pe planul discuției literare o bîruiță frumoasă și curată.

STELLA STĂNESCU: ULTIMA RĂSBUNARE

Pentru întărirea oricărui popor nu este nevoie numai de material (ca motiv), ci — e nevoie — mai ales — de înarmarea morală canalizată pe făgașul unei vieți trăite în concordanță cu imperatiile categorice ale prezentului. Diferența de expresivitate pe care o cuprinde afirmația noastră — realizează o determinată contribuție la bunul mers al lucrurilor în statul național-creștin.

Domnișoara Stella Stănescu, urmând un gând luminos și românesc, a reușit cu „pagini de zidire sufletească” să însemne o biruință tânără și frumoasă. „Ultima răsunare, care vorbește îndelung și cald — despre viețuirea întru Domnul, e o povestire morală, care are ca motiv biruința binelui asupra răului. În cadrul acestei învățături morale, domnișoara Stella Stănescu expune un convingător exemplu din viața cea de toate zilele. Iar negustorul, e omul interesului, care sacrifică până și demnitatea sa de om pentru a realiza un beneficiu

financiar de neînsemnată valoare. Transformarea survine în momentul în care unicul fiu, în ultima clipă din viață, îl privește insistent, iscoditor, neiertător... Ce prăbușire se va fi întâmplat atunci, în liniștea care a urmat tipătului mîrbindului, nu se știe... Dar s'a marcat o evoluție spre bine a omului cu inima sângerândă, care privea — indobitocit — cadavruul fiului său răsunat...

„Ultima răsunare” e însemnul unui sfrediletor chin care cuprinde sufletul întristat de moarte al negustorului — îmbogățit prin jaf — Ilariu... Efectul povestirii scrise de d-șoara Stella Stănescu se vede numaidecât. Reacția spontană a lectorului se produce în raport cu luminarea atitudinii și la sfârșit rămâne înduioșat. Delimitarea acțiunii nu mai are un rost plin de balast literaturizator de plictiseală sfârșitoare, ci pune în plan de suspensie un fel inedit de a prezenta eroii. Stilul simplificat și înfrumusetat — adaogă, domnișoarei Stella Stănescu, o notă bună...

PETRE A. BUTUCEA

Pagina literară

Optimism...

În ziua aceeași iar măntreb,
Ce visuri victii să mai dăruie?
Din haosul croit de vremuri
În optimisme viața-mi stăruie!

E-o încercare strânsă'n mine,
Din mit de patimi desrobită...
E noul sens al victii mele,
Din clipă'n clipă zămislită!

Fane George Pajiste

Sonetul depărtării

M'am abătut pe drumul de-afară
Și-i noapte de înseamnă nouă,
Iar ploaie n' strai de argint udă cu tonă
Doișese în șoapte dragostea-mi uitată.

Pe tineri de lucreri, dină plouă
O boare de lumină, ne întinată.
Dar unde-i ea de doruri înecată,
Durerea mea s'o spovedească vouă?

O! zări cenehidești lumea fericită
Sub vălurile nopții întinse,
Nu s' toate o poveste nchipuită?

Nu s' slove din yr'o carte învățată?
Nu! Iată's la răspântie. Mi-e frică,
Precum și ei cândva, păpușe mică.

Caransebeș, 1 Dec. 1940

GHEORGHE LICA-GLT

LIRICA TINĂRĂ TURCĂ

Traducere de G. Arabolu

H. I. Dinamo:

Odaia și natura

Imi miroase, odaia, a naftalină
și poeziile sunt în carică de pe masă.
Nu simțeam atât de adânc
veștile frumoase ale strofelor din poemele villoare
și parcă privighetoarea —
sub sticlele lăveșoare —
nu ofta atât.

Numai cana cu apă
privea la oglindă.
Iară a murmură.
Înainte de cântecele nocturne ale acriflor
odată-mi era goală ca lumea noastră de imagini.

Pe patul verde al nopții
nu sunt, oare, comod?
Căci începuse patul a se felui
și'n cap odaia-mi se înfrumusețea din ce în ce.
În nas îmi vine miros de naftalină
și „bonsoarul” proprietății!

Patul mi-e cald —
oamenii-mi sunt aproape de suflet —
Acum, sunt sigur că, scaunul
ce-mi umbră în fiecare seară haină
tremur de frig
și tușește ca un bronșit.

Și, fiindcă au rămas fără hrană,
păsările din cărțile lui Shelly
și păsările din cartea mea cu pome „Par”
cântă în englezeste și'n turcește.

Nu ne îndesățăm nici orașul și nici natura...
Am rămas păgâni între două biserici:
Mergând în natură clevetim orașul,
venind în oraș, natură —
și am devenit, într-o clipă, niște clevetitori.

Traducerea din turcește de G. ARABOLU

C. Safet-Irgat:

CUTIE

În noaptea asta se vor sfîrși toate luminile
Și, nici păsări, nici insecte,
Nu va mai cânta rotundimea asta neagră...
În noaptea asta, fără a ne auzi vocea,
Fără ca ochii să-ți vadă ochii,
Sufletele se vor cunoaște.

Despărțindu-ne de rotundimea asta neagră, —
Tu'n mine și departe de mine
Vom cădea, plângând, pe ghe.

Lumea nu mai poate suferi înșeșea;
Va căpa cutia asta zisă lume.

p. conf. PETRE A. BUTUCEA

Traducere din turcește
de G. ARABOLU

Minerul

Ea sunt minerul
Strop de om... cu mărunție de
granit

Ce scurm adăncurile în adăncul in-
finit...
N'am ochi pentru al voștru soare.
Cu ei m'am aruncat și-am sfredelit
Ale adăncurilor labirinturi — în'o
rătorul infinit...

Lămuritoarea voastră lume
N'o simt, nici n'o aud în v'un
ecou.
Căci sunt stăpânul piselor în sum-
brul meu cavou...

În el eu sunt al voștru soare
Cu orice fulger de privire
Ac'n gramatica nemărginire...
Cu raza unui gând
Spre voi eu am tăsnit — al meu
inert neant,
În care voi vă nașteți și muțți cu
visul trespăd.

Eu sunt minerul vieții,
Ce-am sărutat și imi desmierd
Tăcerea tanguroasă de pe-a șturi-
lor buze.

Iar blândețe lor brațe
Mă cuprindă
Și mă adulmecă că-al lor suris,
Ce'n lumea voastră... poate
Ursuze brațe ale sprintarelor
havuze...

Da... Căci eu l meu e-o mind,
Căci eu sunt mina celestelor
tărmuri.

Al vieții pierme... ac'n adănc...
Al voștru gând... lipit e pe al meu
oblănc...

Nu!... Spre voi privesc eu al meu
spate,
Cu fata m'am întors spre ale in-
nității oate...

De-aș vrea să mă întorc spre voi,
Mă doare să văd... prin mlața bădă-
cind atât de goi...

Din lumea voastră eu m'am întors
spre mine an eu an
Și orice os din mine — e-un granit
în tenebroșul van.

Nu!... La voi eu nu mă retrăsc,
Rămân, rămân aici în enigmaticul
meu van,
Înfinul pierme... că o să roadă viața
an de an.

De m'am născut pe-al voștr' tărâm
Și m'am lăsat eu mine ochii... raza
unui soare,

E că am vrut... deșertul voștr' nădă
să fi măsore...
În estul meu — nu vreau să văd un
strop din voi.

Minerul voștru-i sferic... soarefe
feric și astral.
Iar eu sunt antipodul lui, aci... de-
part'e'n funia.

Un soare radios
În labirintul meu adânc, terestru,
glacial.

Da!... El e minerul nețărmarilor
neanturi...

Ha-ha!... Dar eu v'arunc în sus
Tarimi și bogi de aur...
Ha-ha!... Și voi li ziceți... al visului
lezaur...

Nu!... Spre el priviți, el e al voștru
soare...
Ha-ha!... Știu că surusul lui o să vă
doare...

Nu!... Spre el priviți... e doară
impărăția sa...

Act... n'bi voi, n'bi el...
Aci e tot, e tot — împărăția mea.

LUCIAN COSTIN

INTEPĂTURI

D-lui Fane George Pajiste
autorul volumului „Incrustări
în mine” —

Incrustări în mine
L-am văzut în librărie,
Poate-ți spună originea
Că-i f-bun pentru... papetărie —

ACELUIAȘ

Te-a făcut oștirea căpitan
Și Dămăzeu — bunul poet.
Dar păcate de orice fiin,
Pentru tipărirea unui... catinet.

Carnel de Crăciun

de Petre A. Butucea

POPAS ÎN TIMP

Iul N. Marin Petrică

Trec anii, prietene... Același, zăpezile
Se aștern peste amintiri calme și întristări,
În odaia de liceeni — Baudelaire ne așteaptă
Cu cartea deschisă la pagina 174.

Câteodată privim — prin geam — ogrăzile
Cum se înneacă în ceață și fum... Peste zări
Trec — în stoluri neordonate — corbii și se îndreaptă
Către pustiul în care am părăsit primul dor adolescent...

PETRE A. BUTUCEA

SINGURĂȚĂȚI

Iul Corneliu P. Lili

Prietene, uneori mă cuprind dușmăniile —
În liniștea, grea, care urmează înserările —
Și pe ultima carte a lui Virgil Treboniu — plâng
Când răsună, alături, glasul singurătății, — prelung...

Poemele neterminate (mai ști? am anunțat
La „Adonis” o culegere, de curând) m'au muștră
Și pe ultima coală de manuscris am tras o cruce —
Pentru ziua în care vom lăsa totul și mă vom duce...

PETRE A. BUTUCEA

NOAPTEA DE COLIND

Iul Ilie Popovici

Tăcere... Crăciunul-i pe-aproape. Și ninge...
În sobă, focul arde ca'ntr-un poem de Costin.
Revolta anilor goi o cîștăie în noi
Și ascultăm glasul colindătorilor ce vin.

În noaptea aceasta, uneori îmi scriam
Temele — sau priveam o stea care merge pe cer —
Călăzindu-ne gândurile către
Un Iisus Mic, dintr'un oraș iudeu, — Lerui Ier...

PETRE A. BUTUCEA

Prezentare

N. Marin Petrică

Poetul N. Marin Petrică a în-
vins! Volumul-manuscris „Laude
simple” va sta, curând, — mărtu-
rie caldă — ofrandelor adolescente
de suflet pur, — de aci... Tema poe-
ziei lui N. Marin Petrică are un
circumlocuțional element religio-
s-folcloric, în realizare pe linia înal-
tății versului domnului Blaga (de-
la care tânărul meu prieten a pri-
mit o ser-soare cu mult îndemni că-
marădăreșce).
Prietene de vis, N. Marin Petri-
că, „Drapelul” te primește cu tra-
diționalul „bun venit!”
PETRE A. BUTUCEA

LA DOUĂZECI DE ANI...

Mergând printre mărăcini și bolovani,
M'am oprit în lume de douăzeci de toamne
Picioarele mi-au sângerat și, Doamne,
N'am făcut nimic de douăzeci de ani.

Am învățat numai ce-i truda și chinul
Vieții triste și murdare,
Am bătut la masă numai vinul
Tristeților îndărătate și amare

Că n'am putut să fim de coarne plugul
Cu care tata n'noarce, primăvara, glia...
Am înșeles numai de spăne-amărugul
Și să ascult ce cântă ciocârliă.

Și'n douăzeci de toamne ruginite
N'am știut și eu ca să iubesc o fată.
Am cusut doar versuri înflorite
Pe nesfârșita vremea pânză, laltă.

Când pulbere de sticle ploacă și era moindă
Și păzeam cenușa morților din vatră,
Împerecheam cuvintele în tril de doină
Și le-bruncăam în jartră arată...

Și-am ajuns la douăzeci de ani,
Alergând în goana după-un vis,
Când luna'n nori mi s'a închis
Ca frunza ei de galbeni holoșani...

Drumul prin toamne triste și prin vete —
M'am strâns doar maldăre de sticle și de vete,
Le-am așezat în foi de manuscrise
Și le-am lăsat în vîrșu-mi fără leac.

Să-mă împletească din cîmbră o cîmbră
Și să o pun pe fruntea-mi ca o lîmă
Și să-mi înalți puin în degete condei
Să scriu de douăzeci de ani ai mei

În care n'am hrănit decît un vis
D'n amintiri pierdute pe maidane
Să mă revăd, zămbind, în paradis
Cu sufletul, — străbucite Adame...

N. MARIN PETRICĂ

Ion Bozdog Septembrie 1940

E frumoasă viața de ceferist, dar e și plină de peripeții. Și ceferistii ca și toți slujbașii, au destinul lor, hărăzit de bunul Dumnezeu. Își petrec viața mai mult între casă și serviciu. Așa cum și-a petrecut-o și Ion Bozdog, un acor oarecare ce fusese mutat și demis din funcție.

A fost pedepsit pe nedrept din cauza neglijenței împiegatului de serviciu din gara aceia mică, unde Bozdog trăise 30 de ani cu soția lui coana Rafirița, pentru o mică ciocnire de trenuri.

Li e groază și nici nu încearcă să-și reamintească de ce a fost în noaptea aceea. Un slujbaș mic ca el, ce poate să facă hotărârea celor mari?

Împiegatul de serviciu luase parte la o petrecere din sat, a venit prea obosit la serviciu și ațipise cu capul pe masă. Ion Bozdog era de serviciu la ocol de intrare. Două trenuri se încrucișau după semnalele telegrafului, în gara lor. Ambele trenuri au intrat pe aceeași linie și s-au ciocnit. Pagubele n-au fost tocmai așa mari, dar comisia de anchetă a găsit vinovați pe împiegat și pe acor. Mecanicii observaseră la timp, însă ambii au fost răniți.

Împiegatul a fost condamnat la un an închisoare, iar acorul Ion Bozdog mutat disciplinar într-o gară a unui orașel mic, în calitate de portar.

Prin câte părți pela „domni mari” nu umblase coana Rafirița, dar zadarnic. Și, dacă ar fi avut cel puțin parte de copii. Doi feciori voinici ca doi brazi căzuseră loviți pe câmpul de luptă. Bieți oameni nici nu credeau, că n-o să aibă ei nuroi! Rafirița se simtea alina între neamuri altădată, în gara lor mică, unde aveau locuința într-un canton.

Dar „hoțul și căinele” de împiegat, pe care-l spăla și-l cărpea ca pe propriul lor copil, le-a spart gospodăria, tocmai acum la adâncă bătrânețe, când să zică și ei „Doamnă ajută!”... Căci slava Domnului, avere agonisiseră din belșug și ar fi avut priso, să dea altora. Gospodăria ce formaseră ei în gara a-

cea mică nu poate Rafirița s-o uite așa de ușor. Dar au vădat tot, ca să scape de judecăți.

„Lege-sar prafu și pulberea depe drum de el, că ne-a făcut traiul amar cu chefurile și bețiile lui”, blestema Rafira lui Bozdog, când își amintea de traiul de altădată.

— „Dar-ar bunul Dumnezeu ca hoju și cremenalu de împiegat, să nu mai vadă lumina soarelui din ocnă!” Bozdog o certa spunându-i că așa a fost să fie.

Din acor cu vază și vechime — așa mică gară cum era — dar mult mai bine o duceau acolo în provincie.

Ion Bozdog acum câștiga mai puțin și ca portar mai făcea și serviciu de hamal, în schimbul cătorva lei, pe care-i bea la birtul de lângă gară, ca să mai uite necazurile și cicălele Rafiriții.

Era bătrân și acum ar mai avea puțin până la pensie, dar nu se știe când va veni acest noroc. De multe ori îl găsea Rafirița adormit pe soaunul de lângă ușa de intrare pe peron, chiar când circulația era mai în toiu, ca să dea dovadă că e credincios serviciului.

„Ionică iar ai tras ceva la măsă” îi spunea Rafirița, „tu nu vezi că ești bătrân și acuș dai ortul popii?” Dar, Ionică o lăsa în pace să vorbească și ea ca toate femeile. Știa el, că într-o bună zi va fi scos la pensie și aceea zi n'a întârziat să vină. Drept mulțumire i-a spus Rafiriței, să dea acatiste la biserică drept mulțumire lui Dumnezeu și ne mutăm iarăși în gara mică. Dar tu să nu mai spui nimic, că beau și eu câte o tuculiță. Sunt bătrân și-mi stă bine ca pensionar.

GH. LICĂ-OLT
Din volumul „Acorul Păun”. Schițe și nunele din viața ceferistilor.

Acordeoaane și muzici de gură „Hohner” în cel mai mare asortiment la
„LIBRO”
Librăria P. MERA
ARAD,
Bul. Reg. Maria No. 12

Cadouri de Crăciun utile

stofe, mătăsuri, duvetine, flanele - mare asortiment - cel mai ieftin la magazinul de modă.

MEDREA lângă farmacia OMESCU

Ce cantitate de fier conține corpul omenesc

Corpul omenesc are nevoie pentru producerea hemoglobinelor de o cantitate de fier din care s'ar putea fabrica un cui de mărime potrivită. Globulele roșii se înlocuiesc din patru în patru săptămâni, iar în timpul acestui procedeu fierul alimentează madaua oaselor. 15% din cantitatea permanentă de fier se pierde, ea trebuie înlocuită prin alimentație corectă și prin alimentație corectă.

A început târgul de jucării pt. Crăciun, la

BAZARUL

de „Concurență” al Teatrului din Arad
Prețurile noastre ieftine de totdeauna și bogatul nostru asortiment, sunt o cheazăie că veți găsi fiecare cel mai potrivit cadou.

Căsătorie între sportivi

După celebra pereche **Maz Herber** — Ernst Baier, campioni mondiali de patinaj artistic, care s-au căsătorit luna trecută la München, o nouă pereche de sportivi: Cam-

pionul mondial la aruncarea ciocanului **Erwin Blask** și campioana de demi-fond **Dora Voigt** s-au unit pe viață. (RDV)

În primele zile a lunii Septembrie a. c. am fost trimis într-o misiune specială în câteva localități din Ardealul răpît. Mă duceam cu prins de-o curiozitate apăsătoare, dornic de a vedea spiritul unei situații vitrege și neiertătoare. Când am depășit gara Ghimeș pe unde din nou și-a înfipt pașii Ianoș, am văzut păcuri, păcuri de țărani la munca câmpului, unii ridicând pâlăriile și făcându-ne din mâini, alții cu priviri crunte ridicau pumnii, sace, furele amenințătoare către noi.

Mi-am dat seama atunci că sunt în fața unui crude realități: sămânța mongolică își incolțea ura vechurilor. Simțeam o puternică indignare față de nedreptatea cea mare. În tren ne uitam unii la alții și nu îndrăneam a deschide conversația, căci îmi închipuam că sub toate hainele civile se poate ascunde câte-un mongol.

În Ciceu, restaurantul gării arhiplin. După un sfert de oră abia am putut cumpăra un ardei gras și-un corn. Pâinea dispăruse de mult. Prefurile se ridicau fără stavilă. Am ajuns apoi în Miercurea Ciucului, unde am scoborit pentru câteva ceasuri. În dosul gării era o mașină cu steagul unguresc cocoțat pe botul lung, impozant.

Un cuțit pară mi-a străpuns inima. Dar nici de data asta n'am putut crede că Ardealul este cedat într-adevăr. Un cântec sinistru îmi sbârâia în urechi ca un vâjz de toamnă târzie. Misterul îmi cuprinsese rațiunea în carapace. Gârziile militare erau dublate de civili ce purtau banderole scrise în ungurește pe mâini, iar în piept colorile steagului lor. Fiecare steag era un uc în inima mea. Cum de-am putut răbda și această obrăznicie, cum de-am putut îngădui ca ostașii noștri bravi să ducă rușinea alături de ei?

Pe la miezul nopții am plecat spre Reghin. Zorile deschideau porțile altei zile amare. Priveam cu nesat culmile blânde și surzi ale Ardealului cufreerat de mine în lung și în lat încă din frageda copilărie.

Spre inima Ardealului mi-i drumul atât de cunoscut, căci din inima lui am primit lumină și din inima lui am învâdat granițele României Mari și rotunde. Și-acum mergeam spre aceeași inimă copleșită de durere. Pluteam în haosul produs de strigătul pământului nostru, de amestecul durorii cu amărăciunea sufletelor românești. În scurt timp m'am trezit urcând strada de ce-și răsfărgea brațele în centrul orașului ce-și aștepta ploaia soartă. De prima santinelă eșită în cale am întrebat unde aș putea găsi pe d. Maior.

— La primărie d-le Locotenent, îmi răspunseră cu un glas tremurat cei trei ostași. N'a trecut mult și m'am aflat în cabinetul ajutorului de primar (unulur sadea) unde am găsit și pe d. Maior.

Aici am asistat la o conversație foarte interesantă din care rețeau această frază:

— D-le Maior, vă rog să dați or-

Ciorapi,
mănuși
și tricotațe

Arcadie Löwinger

ARAD,

Bul. Regina Maria 18.

dine și să vegheai să nu se evaceze nimic din averea mobilă ce aparține diferitelor instituții, CĂCI ALTFEL VA FI FOARTE RAU DE ROMÂNIME.

Dece această amenințare, dece atâtă îndrăzneală și nerașinare?

L-am întrebat atunci doar atât:

— Toată această mobilă de core dispune primăria Do. că răscolește amintiri? De altfel se și vede că-lenn pur budapestan!

În aceeași zi după masă m'am reîntors spre casă. În gard lume de ferită. La sosirea trenului care perca nu mai venea, am dat cu toții năvală să ne căutam locuri. În compartimentul meu se mai găsea un ofițer de rezervă, doi civili și două doamne. Era o atmosferă tristă și apăsătoare.

În acea liniște totuși se năpădise o discuție puțin veselă. După câteva gări lăsate în urmă, un domn apărea în ușa compartimentului și-mi făcea semn să mă apropiu. Am eșit din compartiment și domnul strădin îmi șopti la ureche:

— Aveți pistol?

— Da, am. Dar de ce mă întrebi?

— Sunt informat că în gara Gheorgheni vom fi atacați cu pietre de unguri și de-aceia v'am întrebat

de pistol, că prinde bine la nevoie. În tot trenul n'am găsit alți ofițeri. Cei din compartiment erau ca muși. La întoarcerea mea toți tîrîră privirile spre mine. La nerăbdarea lor am răspuns indiferent:

— Domnilor, vom fi mîngăiați în gara Gheorgheni cu pietre de către unguri drept recunoștință că le-am cedat Ardealul. Una din doamne se făcu mică de tot. Cealaltă trase peretele pe geam drept adăpost. I-am anunțat că posed pistol și poza compartimentului este asigurată. Doamnele se liniștiră ca și cum acela pistol ar fi fost o pavară uriașă. Noaptea era adîncă și cuprîndea în brațele-i negre câteva licăriri de lumini șterse.

În sfârșit am ajuns și în gara Gheorgheni.

Nici o mișcare, nici un sfreumăt. Un regiment întreg aștepta cu muniți de bagaje evacuarea.

Pietrele anunțate întârziaseră, pentru că mai târziu barbaria asiatică să-și arate colții într-o actă de exterminare a elementului antichiton rămas dincolo de zorile dealului nostru.

ȘTEFAN POPESCU DRAGUȘENI

Cadourile cele mai potrivite, mai preferate și cele mai eficiente de Crăciun la Drogueria **VOJTEK & WEISZ**

Proprietar:

LADISLAU ORDELT

Arad, Bul. Regina Maria No. 24. — Telefon: 14-23

Cât rezistă un avion?

Avionul trimotor Ju 52 nu este numai cel mai răspândit aeroplan în traficul aerian mondial, ci și cel mai stabil. Construcția lui total din metal cunoscută în lumea întreagă sub denumirea „construcția Junkers”, și-a dovedit în nenumărate ocazii superioritatea și siguranța în traficul aerian. Acestea s'au mai putut verifica, de pildă, și cu ocazia unui accident recent. În timpul unui zbor de la Hildesheim la Ber-

lin, un avion Ju 52 s'a atins, din cauza ceții de arbori. Avionul a fost grav avariat, însă șeful și manevrarea n'a suferit nimic. Pilotul a scos avionul din pădure și s'a ridicat la 1200 m. după o oră și jumătate de zbor în ceață a putut distinge iarăși pământul, reușind să aterizeze în Berlin, fără nici o altă avariere și fără nici un pericol pentru pasageri. (RDV)

HOTEL CENTRAL ARAD

în centrul orașului

Calorifer! Apă curgătoare! Confort!

Prețuri moderate

Clopote de sticlă

Industria germană de clopote a avut de luptat cu multe greutăți la începutul războiului, deoarece materialele necesare pentru turnarea

clopotelor au fost reținute pentru industria de armament. Acum s'a realizat o veche încercare a industriei germane, anume turnarea clopotelor de sticlă. Printr'un procedeu destul de complicat s'a ajuns la o compoziție specială, foarte rezistentă, care turnată în diferite grosimi, emite sunete întocmai ca și arma. În felul acesta industria germană și-a putut relua activitatea. (RDV)

Biserica ortodoxă în Guvernământul General

(ESS). — Biserica ortodoxă din Guvernământul General a primit de curând o organizare nouă. Eu nu aparține de niciun sinod, aflător în străinătate. În fruntea acestei biserici se află Mitropolitul Dionisius, care a fost confirmat chiar de guvernator. Biserica ortodoxă autocefală din Guvernământul general are 3 eparhii. Varșovia, Cholm-Podlachia și Lemkenland. Mitropolitul Dionisius conduce și eparhia din Varșovia. Eparhia de Cholm-Podlachia este păstorită de arhiepiscopul Hilariu. Locul de episcop al eparhiei Lemkenland este încă vacant.

Doamnelor,

de Crăciun nu uitați

Frații Fehér

salon de confort

ARAD,

Bulev. Regina Maria

Prețuri ieftine de Crăciun

Carne de vită grasă, viței de lapte, purcel șuncă de Praga și mezeluri la măcelăria

CZMOR

Str. Meșianu No. 3
cele mai bune și mai eficiente

Ultimul din orchestra lui Johann Strauss

Deja ca om tânăr, Johann Strauss s-a născut și-a fondat o orchestră. Iar când el se retrăgea de pe podiumul dirijorului, trăind numai o viață de compozitor, fiul său Johann Strauss, celebrul rege al valsului împreună cu frațele său Josef Strauss, conduceau mai departe orchestra renumită. Angajarea muzicanților orchestrei pe timp de un an a fost considerată pe atunci la Viena ca o faptă îndrăznească și riscantă pentru un simplu burghez, care nu dispunea de mijloace financiare. Însă familia Strauss n'a risicat nimic, aceasta o dovedește participarea entuziastă a publicului. Viena întreaga a fost în timpul acela fermecată de valsurile straussiene, astfel că nu se simțeau nici-o dată lipsă de bani.

Timp de treizecșinouă de ani cânta orchestra celebră Strauss, a cărei prim violonist d. Franz Meixner a îngropat toți colegii săi D. Meixner, jubilarul, care trăiește acum în apropierea Vienei, încă nu și-a implinit 16 ani, când intrase în diploma Academiei Vienei în bucurie, în orchestra lui Strauss.

Sed față în față cu acest bărbat mic, care a fost primul violonist sub celebrul Strauss. Ochii săi strălucesc povestind despre zilele mari ale compozițiilor de dans și ale balurilor curții imperiale. „Purtasem uniformă roșie, așa cum o fixase ceremonialul spaniol al curții imperiale, dirijorul Johann sau câteodată și frațele acestuia Eduard Strauss sabia, povestește bătrânul muzicant. „In tot timpul balurilor mari în palatul imperial nu era voie să se consume nici o picătură de alcool, fiecare muzicant trebuia să rămână în locul său. Când veni-

se maestrul ceremonialului, bădănd cu bățul său împodobit de trei ori, sala întreagă care mai înainte era plină de conversații și râsuri, tăcea. Venea împăratul și imediat după prezentarea ceremonială a personalităților invitate, începea balul cu valsul favorit al împăratului „Viața mea e dragoste și bucurie” de Eduard Strauss”.

În marea sală a Asociației vieneze de muzică, Eduard Strauss cu orchestra sa de 42 de muzicanți, cânta pentru prima oară la Viena compozițiile lui Richard Wagner. Aceste concerte au fost frecventate de toți cei care aveau renume la Viena. Dar și peste granițele Austriei, orchestra Strauss a avut răsunet extraordinar, fapt care dovedește numărările cântărilor de concerte în străinătate. „Am făcut 83 de concerte în America de nord, povestește violonistul Meixner, 5 în Canada și Merle La Madison Square Garden la New-York am cântat în fața a 10.000 persoane. Înaintea războiului burilor a făcut un turneu prin Africa de Sud, prin orașele Kimberley, Capstadt, Pretoria etc. Am cântat în toate orașele germane, în aproape toate statele ale Europei. În multe palate ale aristocrației vieneze am dat ore de meditație... Azi sunt un om bătrân, care nu trăiește decât pentru amintirile sale. Bunica mea a fost de 108 ani când murise, deasemenea, și alți membri ai familiei mele au depășit vârsta de 100 de ani, astfel că am și eu poate că speranța de a mai trăi cei câțiva ani până la această graniță de vârstă, încheie zâmbind ultimul violonist al orchestrei vieneze a regelui valsului.

O nouă mașină de măturat strada

Germania consacră o atenție specială pentru curățenia străzilor și de aceea toate inovațiile în acest domeniu pornesc de acolo. Acum s'a patentat o nouă mașină de măturat strada, care adună toate murdăriile dar calitatea ei principală este faptul, că aspiră praful. În felul acesta, în timpul măturării nu se mai ridică uriașe noruri de praf, care periclitează sănătatea oamenilor. Noua mașină, care este montată pe un automobil, funcționează cu ajutorul unui motor Diesel. La o activitate de 5-6 ore se poate curăți o suprafață de 140.000 până la 150.000 metri pătrați. Mașina funcționează foarte bine și pe timp ploios, când murdăriile sunt lipite de asfalt. Aspiratorul ridică orice obiect, chiar și acelea de mărimea pumnului.

CEASURI brățară pt. copii precum și de buzunar și brățară pt. doamne „mareă renumită”, asortiment bogat și eltin la

HARTMANN

bijutier
Arad, Palatul Minorților

O nouă metodă pentru divizarea cercului geometric

Se știe, că divizarea exactă a unui cerc este o operație foarte greoaie. O invenție germană vine acum să ușureze sarcina tehnicienilor. Grație acestei invenții, orice cerc de diferite dimensiuni se poate diviza, fără nici un calcul matematic. Este un aparat simplu, pe care s'au făcut diviziuni exacte pe baza de calcule și care se poate mări după mărirea cercului, grație mărindu-se și ele în mod automat.

De Crăciun

ghete
pantofi
galoși
șosoni
bocanci
și tot feluri de articole de modă bărbătească găsiți la magazinul

Apponyi

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 1

70 milioane tone cartofi

Recolta de cartofi a Germaniei pe anul 1940 a fost una dintre cele mai bogate, 70 milioane tone, un adevărat record, realizat toamă în timp de războiu, când brațele de muncă ale bărbaților sunt angajate în altă parte, dovedește eficacitatea politicii sociale a Germaniei.

Delicatesele

cele mai alese și asortiment bogat la

MAXIMILIAN MARKUS

aromate, delicatese și băcănie
ARAD, STR. MATEI CORVIN 1.

Intunec și Lumină

Cei care nu au simțit niciodată întunerecul, nu vor căuta niciodată lumina.

(Bucke)

Ca să poți cunoaște cu adevărat toate fericirile unei vieți luminoase, desigur în primul rând trebuie să fi trecut în întunec. Iar lumina va fi pentru tine întotdeauna o aducere aminte de timpurile petrecute în beșni.

Trecutul ni-a fost cu adevărat, o noapte întunecată, în care foarte rar intra câte un firicel de lumină. Sute de ani am stat în întunec, fără ca să fi făcut măcar un pas spre lumină.

Suferințele noastre nu se pot compara cu a nici unui neam. Fiecare dintre ei auzese măcar o dădă de lumină. Erău domnitori stăpâni. Și totuși au pretenții. Ce mai voiți? Alunci când și deasupra noastră s'a ridicat lumina fericirii, atunci ați venit și ne-ați luat ce ne-a fost mai drag. Ne-ați luat o parte ce nu vă poate aparține vouă. Voi o știți! Și totuși mai cereți? Vreți să întindeți mreața voastră asupra unei mase pe care o vedeți încă

puternică. O vouă, întunecime ați adus asupra acestei glii, brăzdată de atâtea năvăliri.

Și va veni ceasul, când și vouă vor suna cuvintele: „Când te-voi stinge, voi acoperi cerurile și le voi întuneca stelele, voi acoperi soarele cu nori, și luna nu-și va mai da lumina ei.” (Ezechiel 32) Urgia voastră nu mai poate dura mult. Acela care cunoaște toate durerile noastre se va îngriji de bătăutul Român, popor de păstori, Magașilor să știți, asuprirea voastră nu va dura mult. Vați așezat din nou, pe locurile cari în trecut erau ocupate de bravi vitezozi.

La orizontul îndepărtat o nouă dădă de lumină se ridică. Lumina dreptății trebuie să lucrească, deasupra noastră, ne va înălța. Ne vom desgheta și noi, și va veni! Indelung am răbdat, dar s'a sfârșit.

Și vă vom spune curând: „Niciodată nu v'am cunoscut, depărtați-vă de la Mine, voi toți cari lucrați fără de lege.”

Vă veți depărta rușinați în cugetele voastre. Iar această dădă din orizont se va ridica asupra noastră, lumindându-ne pe nece. Va lumina, din nou o Românie nouă, mare și fericită.

Gh. V. H.

DE CRĂCIUN

cadouri practice pentru elevi la

Max Molnár

Librărie și Papetărie

Arad, Palatul Banta Românească

Slovenia furnizează lemne în Italia

BRATISLAVA. — O delegațiune a consiliului forestier al Sloveniei, care plecase în Italia pentru a discuta tratative privitoare la furnizarea de lemne către Italia, a sosit tară la Bratislava. După cum se aude delegațiunile ambelor țări au căzut de acord asupra calității, prețului și condițiilor de livrare a lemnului slovac în Italia.

Domnii

care doresc a fi eleganți, să bine voiască a vizita marele magazin

Ferenczy și Schweier

modă bărbătească
Arad, Hotel Crucea Albă

Textile frumoase și ieftine la

I. B. Neumann

Arad, Piața A. Iancu

Atlantica

Cafea
Ceai
Cacao
Rom
Liquor
Cognac

Cafea turcească

care se răznește în prezența clientului

Arad, Bul. Reg. Maria 12
Telefon 16-99

Cadouri de Crăciun

ieftine și frumoase la drogueria și parfumeria

„CITY“

E. ZEINER

ARAD, B-dul Regina Maria Nr. 26 Telefon 12-10

Cea mai mare colecție de ghetă antice se află la Offenbach

Muzeul de piele din Offenbach și-a mărit colecția de ghetă antice cu 100 perechi dintre cele mai rare. Muzeul din Offenbach posedă acum cea mai mare colecție de ghetă

te antice și medievale. Mândria muzeului este o ghetă de acum 6.000 ani, care a fost găsită într'un mormânt preistoric. (RDV)

FONDAT 1906

Meisl & Adler

cel mai ieftin magazin de pălării și modă bărbătească

ARAD, B-dul Regina Maria Nr. 24

Primul film cultural a fost turnat în 1898

Profesorul de botanică Pfeffer din Leipzig a turnat primul film

cultural în anul 1898, reprezentând diferite faze ale creșterii plantelor.

Cadouri de Crăciun

practice și utile la firma

MÜLLER

parfumeria și pieptenăria

ARAD,

Piața Auram Iancu No. 20

Șosoni, ghetă

calități superioare în mare asortiment, la firma

Menczer

ARAD, STR. METIANU No. 4.

Prețuri moderate

Are 80 de ani opereta vieneză

(ESS). — În toată liniștea și neobservat aproape, a trecut o aniversare jubilară demnă de luat aminte, aceea a zilei de naștere a operetei vieneze. Ziua memorabilă a acestui gen înălțător de muzică, de

vals încântător este fixată la 24 Noembrie 1860, când s'a reprezentat pentru prima dată, în teatrul „Theater an der Wien” opereta într'un act, „Das Pensionat” („Pensiunea”) de Franz Suppé.

Toalete de seară curăț și vopsește frumos

ALEXANDRU KNAPP

întreprindere pt. vopsirea și curățirea stofelor
ARAD, Strada Brătianu 2-4 — Strada Episcopul Radu 10

Vizitați magazinul de haine al lui IOSIF MUZZAY

(vis a-vis cu Teatrul). CEL MAI IEFTIN IZVOR DE CUMPĂRARE în haine bărbătești, palton de piele și postăvarie.

Pânză albă în lăţime de 70, 80, 90, 140 şi 180 cm, cu preţul de 75, 80, 98 195 şi 260 Lei

Calitatea cea mai bună se cumpără la firma

Emeric Kosminsky Arad, str. Metlanu 5.

Ziua de mâine

Cu toate că războiul s'a început de mult, la noi domnea pacea. Căci bine au zis cronicarii străini că Românii erau totdeauna un popor paşnic. Războiul la noi părea ceva imposibil. Eram fericiţi şi cu atât ne mulţumeam.

Dar această fericire n'a durat mult. Precum Dumnezeu a pus poporul Lui la încercare, tot aşa ne-a sosit şi nouă timpul când să-l arătăm cu adevărat, că voim să fim cu adevărat poporul Lui ales.

Cu ce ne-ar fi putut încerca Dumnezeu mai greu decât cu pierderea pământurilor noastre: Basarabia şi Bucovina. După lupte îndelungate i-am câştigat, să-i pierdem iar. Atunci ne-a venit pentru prima oară întrebarea: „Ce va fi mâine?”

Apoi am fost puşi la încercare a doua oară. Ni s'a cerut cedarea din trupul nostru încă o bucată. O bucată pentru care secole s'au luptat strămoşii noştri. Este pământul nostru pe veci! Şi vom urma cuvintele Mântuitorului, Care zice: „Veţi trece peste şerpi şi peste ispită. Otrăvuri de vă vor da să beţi nimic rău nu veţi avea şi de veţi avea credinţă cât un bob de muştar, veţi muta şi munţii şi tot ceea ce fac eu şi voi veţi face.”

Da vom muta şi munţii dacă va

trebui! Cine ne poate opri! Ne-am născut pe acest pământ care ne-a fost leagăn dulce. Aici am rostit prima dată cuvântul scump de „mamă.”

Ea ne-a fost mamă în totdeauna. Suntem lipiţi de această glie, unde fiecare fir de iarbă ne este cunoscut.

Ce voţi voi, pământ vă trebuie! Pământul scump al nostru. Lăsaţi-l înainte, săriţi năvalnic peste morimintele scumpe, dar numai atunci dacă nu vă veţi lăsa de stânca piepturilor noastre.

Vom fi uniţi cu toţii, ne-ar blestema strămoşii de-am mai da măcar a palmă din ce e al nost. Vom striga cu toţi în mii de glasuri: „Murim mai bine'n luptă cu gloie deplină, decât să fim sclavi pe vechiul nost pământ.”

Iar „Ziua de mâine” să vină. O aşteptăm. Şi Ingenunchiaţi cu toţii vom asculta cuvintele celui Prea înalt:

„Veniţi binecuvântaţi Părintele Meu! Moşteniţi împărăţia cea gătită vouă dela facerea lumii. Căci am fărâmiţat şi mi-aţi dat să mănânc; am însetat şi mi-aţi adăpat; gol eram şi mi-aţi îmbrăcat.”

(Matei XXV. 34-36)

Gh. H.

Au sosit elegantele stoffe exclusiv
Bog platati bogatului meu asortiment de stoffe fără rival
CSONI crollor, Arad
Palatul Banca Românească, tel. 23-70

FOTOGRAFIEREA MOLECULELOR

Recent s'au făcut primele fotografii de molecule cu ajutorul noului „microscop electronic - universal”, construit de savanţii germani Berries şi E. Ruska şi perfecţionat de cunoscutul fizician Manfred von Ardenne. În felul acesta, s'a reuşit o realizare considerată mult timp de lumea savanţilor ca imposibilă: şi anume fotografierea celor mai mici particule ale materiei. Manfred von Ardenne a putut fotografia moleculele-hämocyanin, cele mai mici particule ale unei substanţe albuminoase, mărindu-le de 75.000 ori. Moleculele au un diametru de

circa 0.00002 mm. Cu acelaş microscop a fost fotografiat virusul molaricului de tutun şi virusul molaricului de roşie, două elemente dintr-o familie de agenţi patogeni, consideraţi până acum invizibili. Deosebit de interesante sunt fotografiile diferitelor bacterii, cari, graţie acestei extraordinare mărimi, pot fi văzute chiar în omănunt. Aşa, se poate observa că, aceste minuscule viştişti îşi au o viaţă proprie. După aceste succese este sigur că microscopul - electronic - universal va aduce servicii nebanale în cercetarea lumii invizibile.

Un interviu cu Profesorul Brockamp

Ştiinţa şi cutremurele

Consideraţiuni geografice la cutremurul din România

Savanţii germani s'au ocupat în mod deosebit de cercetarea cutremurelor. După cum se ştie, primul seismograf cu înregistrare automată a fost construit de renumitul geofizician dela Universitatea din Göttingen E. Weichert. Acesta a formulat şi o teorie cu privire la valurile provocate de cutremure. Geofizica germană ocupă şi astăzi un loc de frunte în cercetările geofizice. Dr. E. Weichert colaborator al E.S.S.-ului a avut, cu ocazia cutremurului din România, o convorbire cu doctorul R. Brockamp, conducătorul Oficiului german pentru cercetarea solului. Dr. Brockamp a făcut declaraţii privind problema de geofizică în legătură cu toate cutremurele în general şi cu cel din România, în special.

Puţine la număr sunt cutremurele provocate de erupţii vulcanice sau de prăbuşirile interioare. Aproape 90% din toate catastrofele de acest fel se datoresc schimbărilor care se produc în straturile crustei pământului. Asemenea schimbări au loc, în majoritatea cazurilor în preajma munţilor de formaţie recentă. Cum ar fi Alpii şi Pireneii, cât şi Carpaţii şi Balcanii s'au format într-una din cele mai noi epoci geologice, se înţelege de ce regiunile din vecinătatea lor sunt de multe ori influenţate de schimbările de stratură, a căror proces de aşezare nu s'a terminat încă. De asemenea cutremurele destul de dese, cari au avut loc în Italia şi în Sudul Peninsulei Balcanice, se explică prin uriaşe prăbuşiri cari au avut loc în cuprinsul Mării Egee şi Mării Ionice. Cutremurele din România ţara care nu se poate număra printre cele unde cutremurele sunt dese, îşi au originea în Carpaţi sau în depresiunea platoului bulgar către aşa zisul Şes al Dunării.

„Este suficient să priviţi o hartă — aşa spune dr. Brockamp pentru a înţelege acest lucru. În carbura Carpaţilor acolo unde Carpaţii orientali se întâlnesc cu cei transilvăneni se găsesc câteva epicentre cauzate de aşteptate deplasări. Aceste epicentre n'au provocat cutremure prea grave. În apropierea Dunării se găsesc însă alte epicentre de importanţă mai mare care au provocat câteva cutremure cu efect distrugător. Bucureştiul a fost astfel victimă unui cutremur întâmplat la 7 Aprilie 1790, ale cărui zguduri au fost simţite până la Lemberg, până în Crimeea şi până

la Constantinopol. La 23 Noiembrie 1929 Bucureştiul a mai fost zguduit de un cutremur. Ultimul cutremur în aceeaşi regiune avuse loc la 14 Octombrie 1892, adică acum aproape 50 de ani.

Problema epicentrului adânc

După cum relatează observatorii ruşi, ultimul cutremur din România a avut efecte la depărtări neobişnuit de mari. El ar fi fost resimţit la o depărtare de peste 6 mii km. La Moscova cutremurul a fost atât de tare resimţit, încât multe locuinţe s'au mişcat mobilele, iar pe alocuri a căzut şi tencuiala. Ceea ce ne face să credem că este vorba de un aşa numit cutremur de releu. Datorită acestui fapt şi al altor simptome s'a ajuns la concluzia că epicentrul cutremurului se află la cel puţin 100 km. în interiorul pământului. Aceasta este ceva cu totul neobişnuit, căci în general epicentrele nu se află la mai mult de 50 km. adâncime. Dr. Brockamp spune că poate fi vorba de un proces de „cristalizare”. Asumate mase din interiorul pământului s'au „răcit prea tare” ca să spunem aşa fapt care se poate observa şi la apă. O cât de mică zguduire a pământului or solidifica aceste materii. Nu se poate spune cu precizie dacă asemenea ipoteză poate fi acceptată, este foarte probabil că, acest cutremur s'a pus în legătură cu zona de ruptură, care se află dealungul Dunării şi unde se pare că, domneşte încă o mare tensiune. Este posibil că ultimul cutremur foarte puternic să fi avut drept rezultat noi mişcări în această zonă, ceea ce ar duce la alte tensiuni. Înainte de a se întreprinde cercetări geografice la faţa locului, însă nu se poate afirma nimic cu precizie.

Cutremure anterioare şi posterioare

Faptul că zguduirile puternice au fost simţite cu 3 săptămâni înainte, este tot atât de obişnuit ca şi cu-

temurele cari au loc după fiecare cutremur mai tare. Înainte să cadă un zid se aude „un murmur”. Tot aşa se întâmplă şi cu pământul. Pe acesta dealtfel se bazează toate prezicările seismice precum şi serviciul de cercetări geofizice. În Germania în afară de observaţiile din regiunile unde se produc cutremurele, se întreprinde şi cercetări în teren. Una dintre metodele moderne pentru asemenea cercetări este „seismica experimentală”. Chiar şi în Germania ţara relativ săracă în cutremure, se iau totuşi măsuri în întreprinderile industriale, mai sensibile decât locuinţele la seisme. Dr. Brockamp este de părere că, este absolut necesar să se găsească o soluţie pentru a evita efectele cutremurelor asupra construcţiilor. Cea mai bună temelie în care se poate construi sunt stâncile naturale. Locurile cele mai primejdioase pentru construcţii sunt terenurile cu pietris din vecinătatea râurilor.

Dacă locul pe cari sunt construite clădirile din Bucureşti, este o asemenea regiune, atunci se explică, de ce cauzele din Capitala României au avut de suferit atât de mult. Dacă clădirile au multe etaje, nu au bază solidă de beton atunci, ele au şi mai mult de resimţit. În asemenea regiuni trebuie să se folosească cel mai bun material de construcţii. Acoperişurile grele trebuie evitate la construcţii. După recenta catastrofă se vor lua probabil măsuri în consecinţă în ce priveşte construcţiilor viitoare la Bucureşti. Geofizica germană a îmbunătăţit şi problema locuinţelor. Astfel profesorul dr. Siberg a făcut experienţe la Institutul de cercetări seismice cu diferite modele de case pentru a stabili genul cel mai bun.

„Despre explicaţii mai amănunţite asupra cauzelor cari şi o apărare eventuală împotriva cutremurelor” a încheiat dr. Brockamp, nu poate fi vorba decât după o minucioasă cercetare la faţa locului.”

A sosit o partidă de 3000 metri stofă pentru îmbrăcăminte de domni şi doamne la

I. SCHUTZ

mare magazin de stoffe şi modă, Arad, Str. Eminescu 2 şi Str. Brătianu 2 Pusă la dispoziţia onor. clientele cu prilejul sărbătorilor Crăciunului cu următoarele preţuri reduse

Tarif de orientare:

Secţia bărbătească:	Secţia feminină:
1 mtr. 150 cm stofă de haine	1 mtr 140 cm stofă modernă pt. doamne
Lei 260 —, 400 —, 600 —	Lei 225 —, 260 —, 350 —

! Aproximativ-vă până mai !
! durează stocul de mărfuri !

Hotel Crucea Albă S. A.
Calorifer Apă rece şi caldă
A R A D
Curat-Comfort-Eltin

Unicum-ZWACK
Licheur-ZWACK
Coniac-ZWACK
Rom-ZWACK
Vin Vermouth şi Vin Malagos

oricând vă este devotat medic de casă, dovedit cu prisosinţă nelutecut vindecător. ca o deviză să vă fie favoritul, căci de toţi recunoscut e gustul lui fermecător, să vă vegheze ca un îngor păzitor. contra gripei doveditul excelent apărător. trebuie să vă fie prietenul nedespărţit. el dă ceaiului ferbinte gustul de nepreţuit. iată ce de sărbători, va întregi reţeta dată fidelilor consumatori.

Vă'ntrerebaţi cum toate acestea le găsiţi în orice loc?

Negreşit căci
ZWACK

e marca ce conduce peste tot

FRIDERIC HÖNIG

TURNĂTORIE DE CLOPOTE ȘI METAL

ARAD

STRADA GH. BARIȚIU 10-12.

Fondată : 1840.

Telefon : 1978.

MAXIME

Alergăm fără teamă spre prăpastie, după ce am ridicat înaintea ochilor ceva ce ne împiedică să vedem. (Pascal)

Păziți-vă de omul care găsește totul bine, de omul care găsește totul rău și mai ales de omul indiferent la toate. (Lavaioir)

Orice progres în bine sau rău, se face cu înclut. Bune sau rele, lucrurile sunt totdeauna ceiace trebuiau să fie. (Anatole France)

Tirană la inimile bune, nu este decât o nevoie urgentă de a ierta. (Beaumont-Haïs)

Mare lucru

— Unchiule, dacă îmi împrumuți mie de lei, îți voi rămâne veșnic îndatorat!

Mistelul

O doamnă plătește ultima rată pentru căruciorul de copil, pe care l-a cumpărat pe credit.

— Multumesc doamnă, spuse în casatoriu, sper că micuțul dvs. se desvoltă bine!

— Desigur, răspuse doamna, se căsătorește săptămâna viitoare.

Dar atunci

Fiind în voiaj de nuntă cu mașina, soțul conduce, iar tânărul soție e alături. Soțul ține cu o mână volanul, iar cu cealaltă talia soției. Dar iată un agent de circulație care strigă:

— Ține cu amândouă mâinile!
— Cu plăcere; dar atunci cu ce să mai conduc?

Fetița ascultătoare

Rodica, fetiță de 7 anișori, vrea să spuie ceva la masă.

— Taci acum — îi spune tatăl său — ai să vorbești după masă.

După terminarea mesei, e întrebată ce a vrut să spuie.

— Tăticule, când m'ai trimis înainte de masă să scot vin din butoiu, n'am mai putut să pun cepul la loc, așa că mai curge și acum.

La dîneu cu Bismark

La un dîneu, Bismarck a fost așezat lângă soția ambasadorului francez. Doamna care voia, cu orice preț, să câștige simpatia cancelarului, i se adresează mai întâi cu „Excelență”, după câteva minute „Domnule von Bismarck”, iar în cele din urmă spune numai „dragul meu Bismarck.”

Bismarck, politicoșii îi spuse surâzând doamnei:

— Numele meu de botez este Otto, doamnă.

Țiganul și bostanul

Un țigan stăpelește un bostan doțan, dela o bostăndărie, luând-o apoi la fugă. Paznicul bostăndăriei observând, o ia după țigan, care fugea cât îi țineau picioarele. Paznicul, văzând că nu-l ajunge, începe a striga:

— Stai țigane, stai țigane!

Dar țiganul, fără a se opri din fugă, înfocând numai capul, răspunde:

— Ba sthai mathale că nu-the haleargă nimeni.

Povestea suferinței

— Rugă —

Prietene, povestea vieții mele e lungă ca un vis de iarnă și o știe numai vântul din suspinele și suferințele mele. Ea poartă fluidul vieții fără sens.

Pela răsucirile drumurilor mă vei găsi, că sunt stânca oțelită a timpurilor. Zefirul mi-e drag, că el îmi răvășește pletele părului auriu de altădată. Doar el știe că n'am avut noroc în viață. Alerg după bucurii ca soarele primăvara pe

cerul albastru. Sunt valul oceanului și nisipul Saharei! Cine-mi cunoaște legenda, decât visul spațiului haotic în care mă sbat?... Sunt totul și nimic.

Doresc veșnicia, dar n'o am!... Mă rog fierbințe lui Dumnezeu, să-mi dea credința și mi-o va da.

Dar toate sunt zadărnici. Iartă-mi-le tu și Dumnezeu!... Amin!...

GHEORGHE LICA-OLT

Prăjiturile și tortele

cele mai delicioase se pregătesc la cofetăria

MALKA Arad, Bul. Reg. Ferdinand 5.

Pomi plantați de Bismark

Cea mai mare întreprindere de horticultură din Germania, firma L. Späth din Berlin, a sărbătorit de curând 200 ani de existență. Renumita întreprindere, care posedă între altele cea mai mare școală forestieră din lume, s'a moștenit, timp de 6 generații, din tată în fiu. Unul dintre primii cli-

enți a fost regele soldat, Friedrich Wilhelm I, care vizita adeseori mica grădinarie de pe atunci. Această firmă L. Späth este o întreprindere uriașă. Numai școala forestieră are o suprafață de 6 milioane mp. și posedă numeroși pomi „istorici”, cari au fost plantați de vizitatori celebri, de pildă Bismarck, Moltke, Mackensen, etc.

BRĂNZETURI

diferite delicatese și aromate bune și eftine, numai la

L. Éles

ARAD,
Str. Brătianu No. 1
TELEFON: 10-44

Rad'o și candelabre

în mare asortiment la

KALMAR

ARAD,
Strada Brătianu No. 1

Cele mai bune vinuri și rachiu

din recolta proprie, cumpărați ieftin numai la

Alexandru Deák

ARAD,
Str. I. Vulcan 5

Cadouri de Crăciun la

IOSIF KUN

bijutier

ARAD, Bul. Reg. Maria
Bijuterii de aur și argint foarte eftin

Limba cea mai săracă în cuvinte

(ESS). Cea mai primitivă limbă din lume este aceea a unui trib din Patagonia. Această limbă nu are decât 100 de cuvinte. Unui alb îi este imposibil să găsească vreo

posibilitate de a se înțelege cu acești indigeni. Vocabularul este complet prin gesturi, pe cari străinul nu poate să le priceapă.

Cadouri de Crăciun la

Iosif Reiner

magazin de optică, ceasuri și bijuterii
Arad, Str. Col. Pirici 3

DE CRĂCIUN VIZITAȚI MAGAZINUL

succ. Eugen Hirsch

Emeric Dollák

clăornicar și giuvergiu
ARAD, colțul Str. Mețianu și Barițiu

84 convorbiri pe un singur cablu

O firmă germană a livrat statului suedez un cablu special, construit fără moseare Pupin, ceea ce a permis exploatarea rațională a

cablului. Astfel pe un cablu cu 7 legături împătite se pot efectua în același timp 84 convorbiri telefonice.

Colind, cu flori dalbe și tristețe

E sărbătoarea Nașterii Domnului. Odinioară steaua vestise pe Magi, că la Belleem, în iesle și în peșteră s'a născut cel Neîncăput, iar îngerii și heruvimii cântau cântece de slavă și mădte pentru cel Născut.

Din nou se naște pentru noi Domnul. Din nou în bundătaea lui cerea să răsară ca un Soare, pentru păcatele noastre. Iar colindători, cu suflutele împovărate de greutatea credinței vor veni să colinde la ferestre:

Coborît-a coborît

Florile dalbe

Ingerul Domnului Sfânt

Florile dalbe...

Ca acei din lăuntru să se simtă mai ridicați și să li se deschidă inimile spre bundăta.

Copii mici cu niște căciuli mai mare decât ei, te vor întâmpina la fiecare pas, cu steaua, să-ți deschidă inima și zămbetul, cu vocele lor de fragedă pruncie și cu voiașia lor de mici făpturi neastâmpărate. E ziua Nașterii Domnului. E sărbătoare și e veselie peste tot, iar dumină se pierde.

Dar trebuie să ne gândim și la acei ce nu au, la acei ce stau, în ziua Nașterii, cu masa nepasă, cu

soba neîncălzită, cu hainele sdrenice. Acolo trebuie să alerge gândurile noastre bune și să ne procurăm bucuria și fericirea prin dăruire din ce avem la acei ce nu au.

Sunt mame, cari așteaptă în cușele reci, copiii, care, neștiind că totu-i numai amăgire, au plecat să colinde și să ducă pacea în casele creștinilor. Li așteaptă să vie să le povestească despre Moș Crăciun, ca să uite că Moș Crăciunul lor și-a rădăcit drumul și nu le poate aduce nimic altceva decât sărăcia ce o au. Acolo trebuie să ne gândim. Să dăm din ce avem, puțin, dar totuși ceva, pentru cei obidiți.

Și atunci în casa lor, bucuria va fi ca și în palate. Iar fulgi de zăpadă nu li se vor părea sinistri și plini de tristețe, ci li se vor părea mângâieri blânde.

Și inimile noastre se vor umplea de bucuria că, am putut strecura un picur de voie bună, într-o casă, unde amăgirea și tristețea au fost singurele adevăruri.

ILARIE V. CIPRIAN

Pentru CRĂCIUN

rezervați mesele din timp la restaurantul

Auer

ARAD,

Str. Cercetașilor No. 2

unde găsiți mâncări delicioase, băuturi alese, muzică de țigani și jazz

De Crăciun vizitați

Hala de mobile

Propr.

Arcadie Adelman

ARAD,

Piața Avram Iancu 15

Telefon: 12-18

Inainte de Crăciun vizitați argintăria artistică

Deme Ludovic

ARAD,

Str. Eminescu No. 10

MATASURI, STOFE

și textile cel mai eftin la

Alexandru Weisz

ARAD,

Str. Brătianu No. 2

Definiție cu tâlc

— De ce se spune despre noi, femeile, că facem parte din sexul slab?

— Foarte simplu, fiindcă facem cură de slăbire...

Podoabe de Crăciun și bonboane

cu cel mai convenabil preț, numai la

BONBONERIA

„CARMEN”

ARAD,

Piața Avram Iancu

TOC REZERVOR

cel mai bogat asortiment la

Papetăria

Sándor

ARAD,

vis-a-vis de Prefectura Județului

PALTOANE

pentru doamne, domni și copii, cu cele mai ieftine prețuri, se găsesc la magazinul

„UNICUM”

ARAD, vis-a-vis cu dosul Teatrului

Franz Rudolf

brutar

ARAD,

Str. Vichentiu Babeș 2

CIORAPI, mănuși de piele și de lână, svetere, combineuri de mătase.

Manufacturi, tricotate cele mai eftine la

ARCADIE BOGYÓ

Arad, Str. Eminescu 1

„Vremea nouă literară“

anul I, nr. I

Prietenul Ion Caraion a scos, într'un oraș provincial, revista „Vremea Nouă Literară“. Gestul lui Ion Caraion e semnificativ... Alături de subsemnatul și Alex. Lungu, — Ion Caraion merge pe drumul care duce la biruință... C. Pârlea, Petre A. Butucea, Alex. Lungu, Dem. Gh. Nolla, L. Valea, Clementa Beșchea, C. Pătru și Ion Caraion slovenese melodii noi în „Vremea Nouă Literară“. Mai puțin acceptabilă, verighele pentru Ștefan Baciuc.

Petre A. Butucea

INDUSTRIA AGRICOLĂ ARDELEANĂ S. A.

A R A D

Moară cu aburi
Fabrică de spirt
și de drojdie

Adresa telegrafică: INDAGRARA - Cont la CEC No. 87011.
No. Of. Reg. Com. 3553-1931 Telefon 1800.

Literare

Vis plăcut

Mă-am trăit tinerețea pe coarda suspinului
Mă-am vădit bătrânețea în raza declinului.
Aștept să vină moartea că sunt plictisit.
Imi amintesc copilăria, visul meu cel iubii.

Mă doare amintirea de când iubeam o fată.
Cu care-am petrecut tinerețe am deșartă.
Mă dor de sat, de casă și de tot ce-am lăsat.
Mă doare sufletul că sunt înstreinat.

Mă păstrez de-odinioară numai tocul de scris
Singura-mi podoabă făuritoare de vis
Scriu cu el noaptea la lumina unei luminări pe hârtie
Tristele mele gânduri, încadrate în poezie.

TITI-MIHAESCU-RASVAD

AMĂGIRE...

Aș vrea să prind în slava scrisului mirarea
Și prohodindu-mi visele de fragedă pruncie
Să trec cădelnițând, cu visele, prin vecinicie,
Dar mă cuprinde câte-odată întristarea.

Și-atunci îmi rup în mine visele și dorul
Și mă cufund cu gândul în durere
Și simt că nu mai am nici o putere
Că'n mine-alunecă încet fiorul.

În visele-mi de dulce amintire
Mi se destramă, ca o țesătură veche
Și trec, sfios, cântându-mi în ureche,
Că tot ce-a fost, a fost doar amăgire.

MIRCEA EMANDI

CORINDA

Leroi Doamne Ler,
In teslea alor
Sa nascut liut
Si heruvii de suf,
Aduc ca — prinos —
Scutele mătăsoș...

Leroi Doamne Ler,
Oierii potoliti
S'achindă anelii
Si 'ngerii alături lei,
Datini albe pe albe...

Leroi Doamne Ler,
Prin ciucuri de ger
Sule să se potol
Mircasna miteilor
Nafura cîntărilor...

MIRCEA EMANDI

Cadouri practice

ciorapi și tricotate la

Bársony
Arad, Palatul Neuman

Scumpul lui Washington

vândut cu un dolar

(ESS). — Cu ocazia unei descinderi în masă pe care poliția americană a operat-o în lumea răufăcătorilor din New-York, a fost găsit și un negustor de vechituri, care avea un adevărat depozit de lucruri furate. Cercetându-se „secția de mobile“ a magazinului, s'a găsit și un scaun vechi, căruia la început nimănui nu i-a dat vreo atenție. Pe urmă însă, s'a putut stabili, că era vorba de un fost scaun de lucru al președintelui Washington, scaun care fusese furat de la Muzeul Național. Negustorul de vechituri a mărturisit că, l-a cumpărat de la un om, care nici el nu știu adevărata valoare a obiectului, pentru suma de un dolar.

Costume speciale

baby halne pt. copii, genți pt. Doamne, garnituri de „sky“ ciorapi, umbrele, împletituri de casă la

BRENNER

Arad, via-a-ula cu teatru dragoneșc

Amăgiri cu flori dalbe și zăpadă

Totul era alb, de o seninătate copilărească. Fulgi mari, cât niște gânduri triste, cădeau peste fețele lor de fragedă pruncie. Dărz, cu inimile mici în vârful buzelor, mergeau mai departe, sfioși, și păreau temători de albul zăpezii. Într-în-si totul era cântec și bucurie. În-

intâu cu greu, printre fulgi, către ferestrele lăunate.

— Și dacă nu ne-or primi „oameni, ce ne facem, se înfioră de teamă cel mai mic dintre ei.

— Cum să nu ne primească?! Nu sunt și ei „oamenii lui Dumnezeu?”

Ei așa știau că sunt oamenii lui Dumnezeu. Așa li învățase domnul învățător la școală. Și dacă așa au învățat, așa trebuie să fie, și ei fiindu-le una și bună, că acei cântecari mergeau ei, sunt „oamenii lui Dumnezeu“. Druțul prin fulgurea albă era greu. Și de fiecare dată se înspăimântau de cel mai mic șgomot, cu inimile gata să izbucnească de sub paltoanele lor mici.

Bland, ca o privire de mamă. Maica Domnului, le zâmbea din vârful stelei ce o purtau. Iar ei, pioși, cu o liturgie, mergeau tăcuți și ascultând șoptele fulgilor ce cădeau. Totul era numai cântare. De undeva, auziră tot mai clar, colindul strămoșesc care se înălța ca și steaua ce vestise pe Magi:

Coborît-a coborît

Florile dalbe

Ingerul Domnului Sfânt

Florile dalbe...

Cel mic strânse steaua în piept și porni, mai hotărât, prin zăpadă să ajungă la casele credincioșilor. Dincolo, în zădăria ceașă și în iarna din uliță, colindul se scâlda în unduire armonioasă și prelungi, înlocuind ea la Belleem, când Ingerul vestiseră, Nașterea celui Drept. Noaptea răspundea și mai duos:

Coborît-a coborît

Florile dalbe...

Iar inimile celor mici, erau pline de adevăr și cântau, adăugând cântecului nopții:

S'a coborît pe pământ

Florile dalbe...

Ajunseră. Și vitejește se străduiră să deschidă poarta grea a creștinului. Apoi, înfricoșăți de liniștea de sihăstrie, pătrunseră în tîndă. Sfios, cel mic vorbi:

— Slobod cu steaua, oamenii lui Dumnezeu!

Înlemniră, cu mâinile frînte de încordare, în așteptarea răspunsului:

— Slobod, veni din casă răspunsul.

În tîndă copiii se îmbolnăviră. Nu știau care trebuie să intre mai întâi. În fine, tot cel mic se hotărî și intră, cu mâinile întinse pe steaua frământată de vîntul din mare.

Si începură cântăci, ca o povestire de butică cu părul alb, să cânte.

D'umblă-și, Doamne, cine-și d'umblă

Flori dalbe, flori de măr
Vînători d'ai lui Crăciun
Flori dalbe, flori de măr...

Și seninătatea lor, de copilărie neștiitoare și fragedă, amplu încă-

perea. Din perete, Christ cu privirea jersită îi ascultă, mut și cu buzele răsfrînte într-un zâmbet duos. Ei, cântau și înălțau steaua pentru cel Născut și pentru inimile lor. Înfricoșăți de liniște, cântau tot mai tare, cu seninătatea pe frunțile lor mici:

Tată dumblară, cât dumblară
Florile dalbe, flori de măr...

Într-înșii umblau „vîndătorii lui Crăciun“. Și temători să nu supere pe creștini, cântau în fața lui, colindul lor mic și copilăresc.

Și nimica nu d'afllară

Florile dalbe, flori de măr...

Aci inimile s'adîniră.

— Ce ne-or da oamenii lui Dumnezeu?

Se întrebau în sine lor și se căntau din priviri. Dar parca erau un făcut, că nu puteau să-și răspundă.

— Dar dacă nu ne-o da nimica?

Pentru ei această ar fi fost cea mai mare durere. Dacă ar fi știut că acasă nu-i aștepta decât o masă săracă și o sobă rece, nu ar fi fost așa de îndurerăți ca și atunci, când creștinul nu le-ar fi dat nimic. Vroiau și ei să câștige ceva.

Tot gândind și cântând, terminară colindul. Și toți, înfricoșăți parcă de vibrările cântecului, vorbiră într'un glas, cu sufletele la gară:

— Să trăiți la mulți ani și Nașterea lui Christos să vă fie cu fericire și cu voie bună.

— Christos s'a născut!

— Adevărat că s'a născut, le răspunse creștinul, ca după datină și apoi, cu bunădăte le umplu traisetele cu mere și colaci. În mîna celui mic îndesă banii.

Copiii fericii, plecară zicând încăodată:

— Christos să vă fie de folos.

Ajunși afară, începură, nerăbdători, să numere banii primiți.

— Zece... cincisprezece... douăzeci... Vedeti că a fost bun omul lui Dumnezeu!

Si fericii, crezînd în bunădătea omului plecară mai departe în noaptea ceașă și plină de fulgi, către alte ferestre luminate și către alți „oamenii lui Dumnezeu“, să vestească din gurile lor mici, că astăzi este ziua lui Moș Crăciun și se cântă.

Coborît-a coborît

Florile dalbe

Ingerul Domnului Sfânt

Florile dalbe...

Dar nu gîndeau că acasă o mamă, cu sufletul înfiorat de creștină, îi aștepta în camera rece, să le cânte colinde și să le spună povești de Moș Crăciun, că să mîdi uite și ei, că Moș Crăciunul lor a rădăci drămuș și nu le poate aduce altceva decât sărăciea ce o are.

Ei, fericii, porțiră în noaptea și în iarnă, să umple inimile credincioșilor de slăve, vestind că totuși numai amăgire.

MIRCEA EMANDI

Frații Fischer

Întreprindere de sarmă, garduri și diverse împletituri și țesături de sarmă

Arad, B-dul Regele Ferdinand 15

Ceasuri și bijuterii mare asortiment la

FEINER

Arad, Palatul Neuman

Bijuterii vechi cumpăr la preț mare

„SPOR“ E. SEITZ

cel mai mare magazin de literatură, mașini de scris, fabrică proprie, obiecte speciale de menaj Arad, Piața Avram Iancu, lângă Zimmermann, mag. de piele Se poate țargui și cu cornul „MERCUR“

De sfintele sărbători și la toate zilele se ocupă pește viu la firma

J. LUTWAK & M. ABRAMOVICI

ARAD, Telefon 10-04

Lituania va avea mărci poștale proprii

(ESS). — Republica sovietică a Lituaniei a fost imputernicită de Sovietul Suprem din Moscova să tipărească și să pună în circulație mărci poștale proprii. Este primul caz, când se face o asemenea excepție cu una din republicile Uniunii Sovietice.

Al doilea Crăciun de războiu

Și această sărbătoare a Creștinismului găsește principalele state înțeleșate într-un războiu pe care Germania nu l-a dorit și care i-a fost impus de conspirația internațională a forțelor iudeo-democratice, ce au jurat pieirea celui de-al treilea Reich. Este al doilea Crăciun în care dăgănitul clopotelor bisericilor este acoperit de glasul tunurilor și de uruiul motoarelor avioanelor, care spintecă văzduhul. Este însă o mare deosebire între primul Crăciun, sărbătorit în asemenea împreju-

rări în acest Crăciun, al anului 1940. Mult dorită pace de data aceasta este mai apropiată; și iată de ce.

Anul 1939 se încheie prin scoaterea din luptă a unuia dintre adversarii Germaniei. După o strălucită campanie, care a durat 3 săptămâni, trupele germane, zdrobind rezistența poloneză, ocupaseră tot teritoriul fostei republici, teritoriu care astăzi formează Guvernământul general. Pe mare, arma submarină a flotei germane de războiu, reușise să înscrie câteva extraordinare

lovituri, menite să zdruncine prestigiul „mării flote” a englezilor. Totuși, pentru desfășurarea viitoare a războiului, mai erau multe necunoscute. La frontiera ei de Vest, Germania avea un front continuu de apărare. Câteva din principalele ei orașe erau situate în imediata apropiere de bazele aeriene ale aliaților; Belgia și Olanda se aflau la remorca politicii engleze; țările scandinave trăiau sub amenințarea flotei britanice; bazele de care dispunea Reichul — pentru aviație, submarine și flotă de suprafață, — erau toate în limitele teritoriului Germaniei. Armele Germaniei înscriseseră cel drept primele victorii, dar ele aveau încă de înfruntat inamici, care reprezentau o forță remarcabilă.

Care este situația acum, în preajma celui de-al doilea Crăciun de războiu? Franța, scutul Angliei pe Continent, a fost scoasă din luptă, scoase din luptă au fost de asemenea și cele două țări, care trebuiau să constituie pentru englezi baza de plecare la asaltul Ruhrului și a regiunii de importanță vitală pentru economia de războiu a Reichului. În țările nordice, manoperile engleze au fost zădărnice la timp, iar acum, dela Capul Nord și până la Golful Biscaya, forțele armate ale Reichului dispun de o serie întregă de baze, datorită cărora blocada Angliei s'a întors împotriva ei.

I. V. E.

(Continuarea în Nr. viitor)

Hampel F.

croitorie bărbătească
Arad, Strada Alexandri 5
Stofe moderne
permanent în depozit

OCHELARI

dacă cumpărați, adresați-vă cu încredere firmei

Gárdonyi

maestru optician
ARAD, vis-à-vis cu
Cafeneaua „Dacia”

Ghete,

șosoni,
galoși la

Iványi

Magazin de ghete

ARAD,

Bul. Regina Maria 24

Crăciunul pe submarin

Oamenii de oare stau pe puntea submarinului U... care patrunează în apele Mării Nordului. Un vânt vânt rece îi izbește în obraji, o ploaie amestecată cu zăpadă îi pătrunde până la piele și stropii de apă se preling pe ochelarii de protecție.

Marea este furioasă. Frigul i-a pătruns până la oase pe cei doi marinari, ca să se încălzească, tropesc cu cismele lor grele de color până colo, pe mica punte a vasului. Se pare că zeul mărilor face tot ce-i este puțință pentru a turbura tradiționala liniște a Ajunului. Din când în când, câte un val uriaș pleznește cu furie ferul micului vas... și un pumn de apă sărată stropește buzele celor doi ce stau de strajă.

Jos, în camera mașinilor, se aude uruiul cadențat al motoarelor. Mașiniștii, mânjiți pe față cu ulei,

le veghiază. Căldura este atât de mare, încât au cu toții broboane pe sudoare.

În cabinile dela proră și dela pupă, mecanicii torpilelor stau gata la posturile de luptă. Oifierul inginer stă la centrală, în mijlocul oamenilor și urmărește cu înfrigurată încordare toate variațiunile celor indicatoare. El este răspundător de felul în care navighează submarinul. Radio-telegrafistul stă în fața aparatului și este gata să prindă orice undă. La datorie de asemenea, în mica lui bucătărie, este și marinarul care pregătește masa întregului echipaj.

În camera sa îngustă, comandantul stă aplecat peste hărți, măsoară cu compasul drumurile, depărtează rile de coastă, adăncimile și zonele în care se ordonă vândtoarea.

(Continuarea în Nr. viitor)

Crăciunul de ieri, Crăciunul de azi

(Urmare din pagina 1-a)

Cruzi în îmbrăcarea lor, s'au închis între ziduri groase prin care nu mai putea răsbate ecourile suferinței generale și astfel adus-au iarăș domnia materiei.

Erau mulțumiți că au de toate, că și-au hărăzit nu importă cum zile de fericire; că au strâns averi, că și puteau îngădui îndeplinirea oricărei dorințe.

Sărbătorirea Crăciunului!

Aduce oricui aminte că nu toate

se sfârșesc aci, pe pământ; că ideea lui creștin este un ideal veșnic și împărăția cerurilor nu este un mit.

Citească toți — CUM SPUNE ȘI CAPITANUL — sărguitori în Marea Carle care le este deschisă înainte; ca așteaptă minți să o înțeleagă și ucenicii să-i urmeze adânc înțelese.

Citească și pătrunze-se de legea cea veșnică a iubirii și dreptății. Atunci numai va fi pe pământ pace și între oameni bună unire.

CORIOLAN BARBAT

De Crăciun

aprovizionați vă cu delicioasă Tuică de Vălenți și cu Vinuri alese dela Restaurantul Gării

„Ilie Mohor” Arad

TELEFON 21-80

„EUROPA SERVICIUL SPECIAL”

dorește tuturor prietenilor Sărbători fericite și un An nou, aducător de pace, de belșug și de noroc!

Cinema „URANIA”

Cel mai frumos cadou de CRĂCIUN
25 XII Miercuri
PREMIERĂ!
Cel mai mare film de jughă

Repr. zilnic 11.30 Matineu
cu prețuri reduse

3, 5, 7-15 9.30

Premiată cu „Cupa Göring”

Regia:

Eduard von Borsodi

TAPITEXTILA S. A.

Fabrică de frânghii și țesătorie de cocos
Arad, Bul. Reg. Maria No. 9.

Preșuri de cocos și de iută

Ștergătoare de picioare

Perdele, șlufe de mobile

Drituri, plușuri, furnituri de tapiserie

Frânghii de transmisiuni, chingi

pentru elevatoare și mori.

Cinema Corso

TELEFON 23-64

Repr. la orele 11.30, 3, 5, 7.15 și 9.30

AZI —
PREMIERA
REALIZĂRI
DINAMICE
MARLENI
DIETRICH
James
STEWART
IN FILMUL GIGANTICELOR
DESFĂȘURĂRI A TUTUROR
PATIMILOR
DESTINY
Charles
VWINNER
Mischa
AUER
Rezia
GEORGE MARSHALL
Dir. art.
JOE PASTERNAK
Muzica
FELHOLLANDER
film B.C.

Jurnale

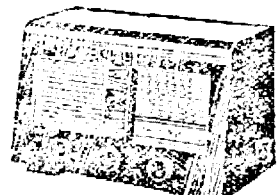
Au sosit nouile modele de radio

Toate mărcile mondiale în depozit:

GRAETZ,
Schub,
Blaupunkt,
Standard,
Minerva,

Sighismund
HAMMER
SI FIUL

ARAD,
Bul. Regele
Ferdinand 27.
Telefon 18-47

Ca „BRAUN-KOFFER” ascultăți toate posturile din lume fără pământ și fără antenă chiar și portativ

Braun,
Radiolone,
Saba,
Baronette,
Hornophon.

RATE AVANTAJOASE

dela
3000 lei
incepând